

Het correctievoorschrift bestaat uit:

- 1 Regels voor de beoordeling
- 2 Algemene regels
- 3 Vakspecifieke regels
- 4 Beoordelingsmodel

1 Regels voor de beoordeling

Het werk van de kandidaten wordt beoordeeld met inachtneming van de artikelen 41 en 42 van het Eindexamenbesluit v.w.o.-h.a.v.o.-m.a.v.o.-v.b.o. Voorts heeft de CEVO op grond van artikel 39 van dit Besluit de *Regeling beoordeling centraal examen* vastgesteld (CEVO-02-806 van 17 juni 2002 en bekendgemaakt in Uitleg Gele katern nr. 18 van 31 juli 2002).

Voor de beoordeling zijn de volgende passages van de artikelen 41, 41a en 42 van het Eindexamenbesluit van belang:

1 De directeur doet het gemaakte werk met een exemplaar van de opgaven, de beoordelingsnormen en het proces-verbaal van het examen toekomen aan de examinator. Deze kijkt het werk na en zendt het met zijn beoordeling aan de directeur. De examinator past de beoordelingsnormen en de regels voor het toekennen van scorepunten toe die zijn gegeven door de CEVO.

2 De directeur doet de van de examinator ontvangen stukken met een exemplaar van de opgaven, de beoordelingsnormen, het proces-verbaal en de regels voor het bepalen van de score onverwijld aan de gecommitteerde toekomen.

3 De gecommitteerde beoordeelt het werk zo spoedig mogelijk en past de beoordelingsnormen en de regels voor het bepalen van de score toe die zijn gegeven door de CEVO.

4 De examinator en de gecommitteerde stellen in onderling overleg het aantal scorepunten voor het centraal examen vast.

5 Komen zij daarbij niet tot overeenstemming dan wordt het aantal scorepunten bepaald op het rekenkundig gemiddelde van het door ieder van hen voorgestelde aantal scorepunten, zo nodig naar boven afgerond.

2 Algemene regels

Voor de beoordeling van het examenwerk zijn de volgende bepalingen uit de CEVO-regeling van toepassing:

1 De examinator vermeldt op een lijst de namen en/of nummers van de kandidaten, het aan iedere kandidaat voor iedere vraag toegekende aantal scorepunten en het totaal aantal scorepunten van iedere kandidaat.

2 Voor het antwoord op een vraag worden door de examinator en door de gecommitteerde scorepunten toegekend, in overeenstemming met het beoordelingsmodel. Scorepunten zijn de getallen 0, 1, 2, ..., n, waarbij n het maximaal te behalen aantal scorepunten voor een vraag is. Andere scorepunten die geen gehele getallen zijn, of een score minder dan 0 zijn niet geoorloofd.

3 Scorepunten worden toegekend met inachtneming van de volgende regels:

3.1 indien een vraag volledig juist is beantwoord, wordt het maximaal te behalen aantal scorepunten toegekend;

3.2 indien een vraag gedeeltelijk juist is beantwoord, wordt een deel van de te behalen scorepunten toegekend, in overeenstemming met het beoordelingsmodel;

3.3 indien een antwoord op een open vraag niet in het beoordelingsmodel voorkomt en dit antwoord op grond van aantoonbare, vakinhoudelijke argumenten als juist of gedeeltelijk juist aangemerkt kan worden, moeten scorepunten worden toegekend naar analogie of in de geest van het beoordelingsmodel;

3.4 indien slechts één voorbeeld, reden, uitwerking, citaat of andersoortig antwoord gevraagd wordt, wordt uitsluitend het eerstgegeven antwoord beoordeeld;

3.5 indien meer dan één voorbeeld, reden, uitwerking, citaat of andersoortig antwoord gevraagd wordt, worden uitsluitend de eerstgegeven antwoorden beoordeeld, tot maximaal het gevraagde aantal;

3.6 indien in een antwoord een gevraagde verklaring of uitleg of afleiding of berekening ontbreekt dan wel foutief is, worden 0 scorepunten toegekend, tenzij in het beoordelingsmodel anders is aangegeven;

3.7 indien in het beoordelingsmodel verschillende mogelijkheden zijn opgenomen, gescheiden door het teken /, gelden deze mogelijkheden als verschillende formuleringen van hetzelfde antwoord of onderdeel van dat antwoord;

3.8 indien in het beoordelingsmodel een gedeelte van het antwoord tussen haakjes staat, behoeft dit gedeelte niet in het antwoord van de kandidaat voor te komen.

4 Het juiste antwoord op een meerkeuzevraag is de hoofdletter die behoort bij de juiste keuzemogelijkheid. Voor een juist antwoord op een meerkeuzevraag wordt één scorepunt toegekend. Voor elk ander antwoord worden geen scorepunten toegekend. Indien meer dan een antwoord gegeven is, worden eveneens geen scorepunten toegekend.

5 Een fout mag in de uitwerking van een vraag maar één keer worden aangerekend, tenzij daardoor de vraag aanzienlijk vereenvoudigd wordt en/of tenzij in het beoordelingsmodel anders is vermeld.

6 Een zelfde fout in de beantwoording van verschillende vragen moet steeds opnieuw worden aangerekend, tenzij in het beoordelingsmodel anders is vermeld.

7 Indien de examinerator of de gecommiteerde meent dat in een examen of in het beoordelingsmodel bij dat examen een fout of onvolkomenheid zit, beoordeelt hij het werk van de kandidaten alsof examen en beoordelingsmodel juist zijn. Hij kan de fout of onvolkomenheid mededelen aan de CEVO. Het is niet toegestaan zelfstandig af te wijken van het beoordelingsmodel. Met een eventuele fout wordt bij de definitieve normering van het examen rekening gehouden.

8 Scorepunten worden toegekend op grond van het door de kandidaat gegeven antwoord op iedere vraag. Er worden geen scorepunten vooraf gegeven.

9 Het cijfer voor het centraal examen wordt als volgt verkregen. Eerste en tweede corrector stellen de score voor iedere kandidaat vast. Deze score wordt meegedeeld aan de directeur. De directeur stelt het cijfer voor het centraal examen vast op basis van de regels voor omzetting van score naar cijfer.

N.B. Het aangeven van de onvolkomenheden op het werk en/of het noteren van de behaalde scores bij de vraag is toegestaan, maar niet verplicht.

3 Vakspecifieke regels

Voor dit examen Nederlands VWO kunnen maximaal 45 scorepunten worden behaald.

Voor het examen zijn verder de volgende vakspecifieke regels vastgesteld:

1 Tekst met vragen

1.1 Bij de beoordeling van antwoorden op open vragen worden, gelet op de aard van de opgaven, geen punten afgetrokken voor spelfouten. Voor idiomatische en grammaticale oneffenheden geldt hetzelfde, tenzij het antwoord er minder juist of zelfs fout door wordt.

1.2 Bij enkele open vragen wordt aangegeven dat de kandidaat zich aan een bepaalde antwoordlengte moet houden. Indien de kandidaat bij een dergelijke vraag een antwoord geeft dat inhoudelijk *volledig* goed is en dat *strikt*, dus *zonder enige overschrijding*, binnen de gegeven antwoordlengte valt, wordt daarvoor een extra deelscore van 1 scorepunt toegekend.

1.3 Voor alle open vragen met een maximum aantal woorden geldt: indien een kandidaat een vraag herhaalt alvorens hij/zij tot een antwoord komt, worden de woorden tot aan het eigenlijke antwoord (conform het beoordelingsmodel) niet meegeteld.

2 Samenvatting

2.1 De beoordeling van de samenvatting geschiedt aan de hand van een overzicht van de *in de opdracht gevraagde* informatie-elementen.

2.2 Bij het toekennen van scorepunten aan de informatie-elementen dient gelet te worden op de inhoud, samenhang en formulering:

- Inhoud: de informatie-elementen dienen inhoudelijk correct te worden weergegeven.
- Samenhang: indien de kandidaat een aantoonbaar onjuist verband legt tussen twee informatie-elementen, dient aan één van beide, afhankelijk van de gemaakte fout, geen punten te worden toegekend.
- Formulering: de weergave van de informatie-elementen moet begrijpelijk zijn voor een lezer die de uitgangstekst niet kent.

2.3 De aftrek voor incorrecte formuleringen en onjuist taalgebruik in de samenvatting bedraagt maximaal 4 scorepunten. Onder incorrecte formuleringen en onjuist taalgebruik moet worden verstaan: fouten tegen de regels voor interpunctie, voor het gebruik van hoofdletters, voor zinsbouw, voor spelling, voor woordgebruik en voor woordvolgorde. Bij de beoordeling van spelfouten dienen schrijfwijzen die in overeenstemming zijn met de spelling van 1995 of die in overeenstemming zijn met de spelling van 2005 goed gerekend te worden.

Deze aftrekregeling dient als volgt te worden toegepast:

voor fouten tegen de regels voor *interpunctie*:

1 fout of 2 fouten	- 0
3 of meer fouten	- 1

voor fouten tegen de regels voor *de overige categorieën*:

1 fout of 2 fouten	- 1
3 of 4 fouten	- 2
5 of 6 fouten	- 3
7 of meer fouten	- 4

Fouten die herhaald worden, moeten gerekend worden als afzonderlijke fouten.

2.4 Het is de kandidaat toegestaan het genoemde maximumaantal woorden in de samenvattingsopgave met 10% van het aantal toegestane woorden te overschrijden. Indien door de kandidaat het aantal toegestane woorden met meer dan 10% wordt overschreden, worden voor de grotere overschrijding per vijf woorden 2 scorepunten afgetrokken. Zie verder het beoordelingsmodel.

4 Beoordelingsmodel

Antwoorden

Deel-
scores

Aan het juiste antwoord op een meerkeuzevraag wordt één punt toegekend.

Tekst 1 De illusies van de kenniseconomie

1 ■ A

2 ■ C

3 ■ B

Maximumscore 2

4 De kern van een goed antwoord is:

- De vooronderstelling dat technologische innovatie (en economische groei) automatisch leidt (leiden) tot toename van welzijn

1

- een volledig goed antwoord, niet langer dan 20 woorden

1

5 ■ A

Maximumscore 1

6 vaststelling

7 ■ C

Maximumscore 1

8 onderbouwing

Maximumscore 1

9 gevolg

Maximumscore 3

10 Voorbeelden van een goed citaat zijn:

- “(Innovatie moet ... zo luidt) de heilsboodschap” (regels 28-29)
- “de illusie ... maakbaar is” (regels 36-39)
- “Dit vooruitgangsgeloof ... gaande illusies” (regels 48-49)
- “het bijna ... het bestaan” (regels 55-57)
- “deze illusie van een maakbare toekomst” (regel 59)

per juist citaat

1

Maximumscore 1

11 alinea 8

Maximumscore 1

12 alinea 9

Maximumscore 1

13 illusie 3: de illusie dat technologische vooruitgang de levenskwaliteit verhoogt

14 ■ A

Antwoorden	Deel-scores
------------	-------------

Maximumscore 2

- 15 De kern van een goed antwoord is:
- Door de voortschrijdende technologische vernieuwing zullen er (steeds) nieuwe materiële behoeften zijn / zal er (voortdurend) economische groei zijn 1
 - een volledig goed antwoord, niet langer dan 20 woorden 1

16 ■ D

17 ■ D

18 ■ B

Maximumscore 1

- 19 “Bedrijfsleven en ... te houden.” (regels 57-60)

Tekst 2 De appel en de mand

In een goede samenvatting (maximumscore 22 punten) moeten de onderstaande informatie-elementen opgenomen zijn. Om de scores van de samenvatting per onderdeel te kunnen verwerken, zijn deze afzonderlijke informatie-elementen doorgenummerd.

Maximumscore 1

(definitie)

- 20 • Corruptie is een vorm van machtsmisbruik / van misbruik van vertrouwen 1

Maximumscore 2

(kenmerken Nederlandse cultuur t.a.v. corruptie en de bestrijding ervan)

- 21 • Nederlandse samenleving kent van oudsher sluipende vorm van corruptie / In Nederland bestaat een neiging tot ritselen en sjoemelen 1
- Men heeft de neiging dit gesjoemel / gebrekkige normhandhaving door de vingers te zien / met de mantel der liefde te bedekken / te excuseren 1

Maximumscore 6

(verklarende factoren niet afdoende zijn bestaande maatregelen)

- 22 • Bestaande maatregelen bij overheid en bedrijfsleven zijn niet afdoende: 1
- ‘systeem’ (om organisaties in de hand te hebben) ontsnapt aan controle / organisaties zijn (te) complex / er kunnen niet voldoende regels zijn om alle eventualiteiten te dekken 1
 - toepasbaarheid regels is beperkt / regels kunnen kleingeestig, tegenstrijdig zijn en onbedoelde gevolgen hebben 1
 - regels zijn aan interpretatie onderhevig / voor meerdere uitleg vatbaar 1
 - regels worden (soms / door sommigen) (vanwege de sensatie) gesaboteerd 1
 - regels worden (door mensen aan de top) (soms) terzijde geschoven (vanwege andere belangen) 1

Maximumscore 4

(punten waar men op moet letten)

- 23 • Punten waarop men moet letten bij de bestrijding van corruptie op systeemniveau: 1
- het systeem (van regels) dient evenwichtig te zijn: 1
 - overdaad aan (pietluttige) regels werkt gesjoemel in de hand 1
 - er dient ruimte voor initiatief en innovaties te blijven 1

Antwoorden	Deel-scores
------------	-------------

Maximumscore 4

(punten waar men zich bewust van moet zijn)

- 24 • Punten waar men zich bewust van moet zijn bij de bestrijding van corruptie op systeemniveau: 1
- bestaan van mechanismen die een rol spelen bij het ontstaan van corruptie (zoals de werking van het hellende vlak) 1
 - verschijnsel dat verwerpelijk gedrag niet altijd individueel wordt bepaald / inherent kan zijn aan het systeem 1
 - omstandigheid dat volmaakte systemen niet bestaan / alle systemen hun zwakke plekken hebben 1

Maximumscore 2

(verwachting burger)

- 25 • Verwachting burger: 1
- openbare functionarissen en professionals handelen fatsoenlijk / zijn integer / zijn te vertrouwen 1

Maximumscore 3

(op welke manieren aan verwachting voldaan kan worden)

- 26 • Manieren waarop aan verwachting kan worden voldaan: 1
- kritisch volgen organisaties/bedrijven/professionals/functionarissen of: 1
 - dreigen met schandalen / openbaarmaking in de media / onderzoeksjournalistiek / kritische houding bij de media jegens hooggeplaatsten / ‘integere lastpakken’ 1
 - terugkerend debat over ethiek en integriteit openbaar bestuur 1

27 **Regeling met betrekking tot incorrecte formuleringen en onjuist taalgebruik in de samenvatting¹⁾**

Voor fouten met betrekking tot incorrecte formuleringen en onjuist taalgebruik kunnen in totaal maximaal 4 hele scorepunten worden afgetrokken. De toepassing van deze aftrekregeling kan overigens nooit leiden tot een negatieve score bij deze samenvattingsopgave. De minimumscore voor de opdracht is 0 punten. Zie de Vakspecifieke regel 2 voor exacte aanwijzingen omtrent aftrek.

28 **Regeling met betrekking tot woordgrensoverschrijding van de samenvatting¹⁾**

Voor de eerste overschrijding met 20 woorden dienen geen scorepunten te worden afgetrokken. Voor elke volgende overschrijding dienen per 5 woorden steeds 2 scorepunten te worden afgetrokken tot een maximum van 16 scorepunten. De toepassing van de aftrekregeling kan overigens nooit leiden tot een negatieve score bij deze samenvattingsopgave. De minimumscore voor de opdracht is 0 punten.

Schematisch:

201 - 220: 0 scorepunten aftrek;
 221 - 225: 2 scorepunten aftrek;
 226 - 230: 4 scorepunten aftrek;
 231 - 235: 6 scorepunten aftrek;
 236 - 240: 8 scorepunten aftrek;
 et cetera, tot een maximale aftrek van 16 punten.

noot 1

Bij positie 27 en 28 van het score-invoerformulier in het programma WOLF dienen de eventuele aftrekpunten aangegeven te worden als een positief getal. Heeft een kandidaat bijvoorbeeld 3 aftrekpunten vanwege incorrect taalgebruik, dan noteert u bij positie 27 een 3. Indien er geen sprake is van aftrek, dient een 0 te worden ingevuld.

inzenden scores

Verwerk de scores van de alfabetisch eerste vijf kandidaten per school in het programma WOLF.

Zend de gegevens uiterlijk op 31 mei naar Cito.

Einde
